

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

GIMNAZJUM – KLASA PIERWSZA

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształtujące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel – katecheta uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim (czyli ideałem życia chrześcijańskiego i postawą moralną). Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności i postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, a przede wszystkim zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Wśród form i rodzajów kontroli pracy ucznia wyróżnia się:

- a) kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
- b) kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
- c) kontrola końcowa (dotyczy zakończenia etapu kształcenia).
- d) kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym czasie od zakończenia procesu).

Sposoby oceniania:

- * wartościowanie gestem,
- * wartościowanie słowem,
- * wartościowanie mimiką,
- * wartościowanie stopniem.

Elementy, wchodzące w zakres oceny z religii:

- ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
- zainteresowanie przedmiotem.
- stosunek do przedmiotu.
- pilność i systematyczność.
- umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w codziennym życiu.
- postawa moralna.

Ocenie podlegają:

- Pisemne prace kontrolne (prace klasowe / sprawdziany) pięć razy w roku szkolnym (dwie w pierwszym semestrze, a trzy w drugim semestrze; lub trzy w pierwszym semestrze, a dwie w drugim semestrze); obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela – katechetę do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki, których zakres materiału obejmuje nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów oraz rodziców / opiekunów na ich zapotrzebowanie.
- Odpowiedzi ustne, obejmujące zakres materiału z trzech ostatnich lekcji lub podstawowe modlitwy z katechizmu.
- Wypowiedzi w trakcie każdej lekcji podczas dyskusji lub lekcji powtórzeniowej.
- Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco. Uczeń raz w semestrze może zgłosić brak pracy domowej lub nieprzygotowanie do lekcji. Każde następne nieprzygotowanie i brak pracy domowej premiowane jest „minusem” (-). Za uzyskanie trzech minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Pacierz: ocena ze znajomości pacierza oraz podstawowych modlitw z katechizmu.
- Zeszyt: sprawdzany według uznania nauczyciela – katechety. Jeden raz w semestrze nauczyciel – katecheta dokonuje kompleksowej oceny zawartości zeszytu.
- Przygotowanie do poszczególnych katechez, pilność, systematyczność oraz osiągnięcia uczniów i ich podstawa moralna.
- Umiejętność korzystania z Pisma Świętego, podręcznika oraz innych materiałów katechetycznych.
- Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział wszelkiego rodzaju konkursach religijnych oraz współpraca ze wspólnotą parafialną.
- Inne możliwości, mające wpływ na ocenę ucznia.

Ocenianie form aktywności:

Ocenianie wszelkich form aktywności ma służyć motywowaniu uczniów do maksymalnej pracy i pogłębiania poznanych prawd.

Aktywność na lekcji premiowana jest ocenami lub plusami, przy czym uczeń nie może otrzymać oceny niższej niż „dobry”. Za każdy poprawnie wykonany pisemnie lub ustnie przykład problemowy, zadanie lub krótką wypowiedź uczeń otrzymuje „plus” (+). Za trzy plusy można otrzymać ocenę „bardzo dobrą”.

Ocenę „bardzo dobrą” można otrzymać również za dłuższą wypowiedź ustną „na ochotnika” w trakcie lekcji.

Zaś ocenę „dobrą” otrzymuje uczeń, jeżeli odpowiedź „na ochotnika” drobne błędy.

Za brak pracy na lekcji uczeń otrzymuje „minus” (-). Uzyskanie trzech minusów przez ucznia stanowi ocenę niedostateczną, której uczeń nie ma możliwości poprawy.

Ilość ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel – katecheta wystawia każdemu uczniowi co najmniej pięć ocen częściowych.

Poprawianie oceny:

Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestru lub roku szkolnego, połączone z możliwością poprawiania.

W wyjątkowych (uzasadnionych) sytuacjach poprawianie ocen może odbywać się bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub końcowo rocznej.

Oceny, uzyskane z pracy domowej, pracy na lekcji i za zeszyt nie podlegają poprawie.

Oceny, uzyskane z pracy klasowej / sprawdzianu uczeń może poprawić w terminie do dwóch tygodni od momentu ogłoszenia przez nauczyciela – katechetę wyników pracy klasowej / sprawdzianu.

Oceny z kartkówek można poprawić w ciągu jednego tygodnia od momentu ogłoszenia wyników przez nauczyciela – katechetę.

Ustala się, że wszelkiego rodzaju poprawy prac klasowych / sprawdzianów i kartkówek odbywać się będą w wyznaczonym terminie, w formie ustnej.

Klasyfikacja:

Uczeń może być nieklasyfikowany z religii, jeżeli istnieje brak możliwości do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczających 50% czasu, przeznaczonego na realizację tych zajęć w szkole.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny w terminie, wyznaczonym przez Dyrektora szkoły.

Przy wystawianiu oceny semestralnej lub końcowo rocznej zaznacza się, że ocena ta nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej z ocen częściowych. Znaczący wpływ na ocenę semestralną bądź końcowo roczną mają oceny, uzyskane z prac pisemnych, dłuższych wypowiedzi i ze znajomości podstawowych modlitw z katechizmu.

Uczeń, który przystąpi do olimpiady lub konkursu religijnego i pomyślnie ukończy go co najmniej na etapie szkolnym może uzyskać podniesienie oceny semestralnej lub końcowo rocznej o jeden stopień. Uczestnik olimpiady lub konkursu religijnego na etapie diecezjalnym lub metropolitalnym otrzymuje ocenę semestralną lub końcowo roczną: celujący.

Oceny cząstkowe:

Dopuszcza się stosowanie ocen cząstkowych według następującej skali:

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

Przy zapisywaniu ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów.

**WYMAGANIA PROGRAMOWE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z RELIGII:
GIMNAZJUM – KLASA PIERWSZA**

1. OCENA NIEDOSTATECZNA:

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował minimum programowego na ocenę dopuszczającą.
- wykazuje brak znajomości podstawowych terminów religijnych.
- nie potrafi logicznie powiązać podstawowych wiadomości.
- opuszcza lekcje religii bez usprawiedliwienia.
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.
- nie potrafi posługiwać się Pismem Świętym.
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu.
- lekceważy wartości religijne.
- nie wykazuje się znajomością pacierza i podstawowych modlitw z katechizmu.

2. OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wie, czym jest Pismo Święte.
- definiuje, czym są sigla.
- zna imiona rodziców Karola Wojtyły.
- wyjaśnia znaczenie słowa: „męczennik”.
- wie, że człowiek jest osobą, a nie rzeczą.
- podaje cechy odważnego myślenia.
- zna pojęcie celu i sensu życia.
- wymienia święte księgi innych religii.
- wie, kiedy Kościół Katolicki obchodzi Uroczystość Wszystkich Świętych.
- uzasadnia, że świat stworzony przez Boga jest dobry.
- definiuje, czym jest grzech.
- wie, kim był Abraham.
- opisuje postać Izaaka.
- wie, ile tygodni trwa adwent.
- definiuje, czym jest niewola.
- wie, co to jest przymierze.
- zna tytuły kolęd.
- charakteryzuje postawę Hioba.
- opisuje Ziemię Obiecaną.

- wie, w jaki sposób objawił się Mesjasz.
- wymienia dokumenty, ukazujące historyczność Jezusa Chrystusa.
- zna daty powstawania Ewangelii.
- wymienia imiona Ewangelistów.
- zna treść Ośmiu Błogosławieństw.
- wie, kim była Maryja.
- określa, czym jest wiara.
- stwierdza, że fundamentem Kościoła jest miłość.
- zna imiona Apostołów.
- definiuje, czym jest ekumenizm.
- wie, kim był św. Bernard.
- podaje, czym patronem jest św. Stanisław Kostka.
- wie, w którym roku powstała diecezja.
- definiuje, czym jest sumienie.
- wie, co świadczy o obecności Ducha Świętego.

3. OCENA DOSTATECZNA:

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- uczestniczy w szkolnych rekolekcjach wielkopostnych.
- zna podział Pisma Świętego.
- wie, jakie czasy obejmuje Stary i Nowy Testament.
- wie, kiedy kard. Wojtyła został wybrany Papieżem.
- zna imiona rodziców bł. ks. Jerzego Popiełuszki.
- wie, czym Bóg – Stwórca obdarzył człowieka.
- uzasadnia, że człowiek może dokonywać wyborów życiowych w sposób wolny.
- wie, gdzie jako chrześcijanie możemy spotkać Boga.
- zna etapy formowania się ksiąg biblijnych.
- wymienia formy pamięci za zmarłych.
- wymienia sposoby walki ze złem i z grzechem.
- uświadamia sobie wartość ofiary.
- wie, kim był Jakub.
- wymienia elementy, świadczące o adwencie w Kościele.
- wie, na czym polega wolność chrześcijańska.
- charakteryzuje życie Izraelitów na pustyni.
- wie, czym jest modlitwa.
- zna definicję proroka.
- wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe.
- uzasadnia, co daje człowiekowi zawierzenie Bogu.
- definiuje, czym jest mądrość.
- interpretuje tekst biblijny: Mt 3, 1 – 6.

- wymienia cechy Mesjasza, jakie objawiły się w Chrystusie.
- wie, że Jezus Chrystus jest postacią historyczną.
- wie, czym jest Ewangelia.
- uzasadnia, czym jest Prawo Królestwa Bożego.
- uzasadnia, że Jezus jest Synem Bożym.
- wylicza czyny, wynikające z wiary.
- wie, dlaczego ludzie czczą Maryję.
- wymienia Sanktuaria Maryjne w Polsce i na świecie.
- wypisuje cechy Kościoła pierwotnego.
- charakteryzuje życie duchowe św. Pawła i św. Piotra.
- opisuje, jak charakteryzował się Kościół w średniowieczu.
- zna biskupów i arcybiskupów swojej archidiecezji.
- opisuje, pod jakimi symbolami objawił się Duch Święty.
- dostrzega potrzebę więzi człowieka z Duchem Świętym.

4. OCENA DOBRA:

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- zna życiorys św. Jana Pawła II.
- zna datę męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki.
- rozumie, na czym polega wartość życia ludzkiego.
- wymienia elementy, które świadczą o wyjątkowości człowieka w świecie.
- wyjaśnia, na czym polega „mądre” myślenie.
- wyjaśnia, czym jest Objawienie Boże.
- wie, że Pismo Święte jest świadectwem Bożego Objawienia.
- omawia, na czym polega życie wieczne.
- rozumie, czym jest błogosławieństwo.
- wyjaśnia rolę szatana w zerwaniu więzi człowieka z Bogiem.
- opisuje historię Abrahama.
- omawia podwójny wymiar adwentu.
- ukazuje, w jakim stopniu jest w stanie zaufać Bogu w swoim codziennym życiu.
- zna rodzaje modlitwy i charakteryzuje je.
- wymienia proroków z kart Pisma Świętego.
- wyjaśnia, do jakich zadań powołał Bóg proroków.
- opisuje, jakie znaczenie dla chrześcijan ma świętowanie Bożego Narodzenia.
- wyjaśnia, jaki wpływ miała Niewola Babilońska na życie duchowe Izraelitów.
- wie, na czym polegała mądrość w Starym Testamencie.
- przedstawia wydarzenia, zapowiadające przyjście Mesjasza.
- wyjaśnia, na czym polega zbawcze dzieło Chrystusa.
- interpretuje: „Credo”.

- opisuje wydarzenia, zawarte w poszczególnych Ewangeliach.
- dostrzega korelacje pomiędzy Dekalogiem a Ośmioma Błogosławieństwami.
- interpretuje cuda Jezusa.
- analizuje tekst biblijny: Jk 2, 14 – 17.
- uzasadnia, dlaczego Maryja jest dla nas wzorem wiary.
- rozumie, że Eucharystia buduje miłość i jedność Kościoła.
- zna informacje o Reformie Gregoriańskiej.
- określa duchowy wymiar pracy.
- zna życiorys św. Stanisława Kostki.
- charakteryzuje instytucje kościelne w swojej archidiecezji.
- interpretuje „Przypowieść o synu marnotrawnym”.
- uzasadnia, że wysyczenie pomaga w lepszym poznawaniu Boga.

5. OCENA BARDZO DOBRA:

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- interpretuje wskazane fragmenty Pisma Świętego.
- modli się Słowem Bożym.
- uzasadnia, jaki wpływ na kształtowanie się historii ma pontyfikat św. Jana Pawła II.
- wie, jaki wpływ na kształtowanie się Kościoła XX wieku wywarł bł. ks. Jerzy Popiełuszko.
- wyjaśnia, dlaczego życie ludzkie powinno być chronione od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci.
- interpretuje tekst biblijny: Mdr 1, 1 – 2.
- czyta Pismo Święte w celu poznawania jego treści.
- modli się za bliskich zmarłych.
- pogłębia osobistą więź z Bogiem – Stwórcą.
- czuje się odpowiedzialny za eliminowanie zła w świecie.
- wyjaśnia, czym jest wewnętrzna przemiana.
- potrafi opisać swoje oczekiwanie na przyjście Pana.
- układa modlitwę we własnej intencji.
- analizuje tekst: Łk 2, 1 – 20.
- podejmuje próbę odważnego szukania Jezusa w swoim codziennym życiu.
- uzasadnia, kim dla niego jest Jezus Chrystus.
- swoim życiem daje świadectwo wiary.
- zna historię obrazu M B Częstochowskiej oraz M B Licheńskiej.
- interpretuje teksty biblijne: Ef 4, 4 – 6 i Rz 5, 5.
- modli się o jedność Kościoła.
- czuje się odpowiedzialny za rozwój życia religijnego na terenie archidiecezji, w której zamieszkuje.
- układa własną modlitwę do Ducha Świętego.

6. OCENA CELUJĄCA:

Ocenę celująca otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości programowe z zakresu oceny bardzo dobrej.
- wykazał się wiedzą, wykraczającą poza program nauczania.
- aktywnie uczestniczy w życiu religijnym parafii (np.: schola, grupa ministrancka, grupa lektorów).
- uczestniczy w uroczystościach szkolnych o charakterze religijnym (np.: jasełka).
- bierze udział w konkursach o tematyce religijnej.
- systematycznie uczestniczy w niedzielnych i świątecznych Mszach Świętych.
- systematycznie uczestniczy w nabożeństwach okresowych (Różaniec, Roraty, Droga Krzyżowa, Nabożeństwo Majowe).
- uczestniczy w szkolnym konkursie na własnoręcznie wykonany lampion adwentowy lub / i palmę wielkanocną.